

PEADIREKTOR

OTSUS

27.09.2005.a nr 45-KO

Koondumisele nr 26/2005 OKO Osuuspankkien Keskuspankki Oyj ja Pohjola-Yhtymä Oyj loa andmine

Koondumine

14.09.2005.a esitas OKO Osuuspankkien Keskuspankki Oyj esindaja Konkurentsiametile koondumise teate, mille kohaselt 12.09.2005.a sõlmitud aktsiate müügilepingu (edaspidi Leping) alusel müüb Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Suomi 49,42% ja Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen 9,08% Pohjola-Yhtymä Oyj aktsiatest, mille tulemusel omandab OKO Osuuspankkien Keskuspankki Oyj 58,5% Pohjola-Yhtymä Oyj aktsiatest. Seejärel kavatseb OKO Osuuspankkien Keskuspankki Oyj korraldada avaliku pakkumise ülejäänud Pohjola-Yhtymä Oyj aktsiate ja optioonide omandamiseks.

Vastavalt Lepingule omandab OKO Osuuspankkien Keskuspankki Oyj valitseva mõju Pohjola-Yhtymä Oyj üle konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 2 lg 4 tähenduses, mistõttu on tegemist koondumisega KonkS § 19 lg 1 p 2 sätestatud viisil.

Konkurentsiamet avaldas 15.09.2005.a ülnimetatud koondumise teate saamise kohta teate väljaandes "Ametlikud Teadaanded". Asjast huvitatud isikud nimetatud koondumise kohta arvamusi ja vastuväiteid ei esitanud.

Koondumise osalised

KonkS § 20 punktide 2 ja 4 järgi on koondumise osaliseks ettevõtja, kes omandab valitseva mõju teise ettevõtja üle, ning ettevõtja, kelle üle valitsev mõju omandatakse. Koondumise osalisteks on seega OKO Osuuspankkien Keskuspankki Oyj (edaspidi OKO) ja Pohjola-Yhtymä Oyj (edaspidi Pohjola).

OKO on Soomes registreeritud äriühing, kes kuulub Osuuspankki Grupp (edaspidi OP Grupp). OP Grupp koondab 239-t iseseisvat ühistupanka ja keskset asutust Osuuspankkikeskus (edaspidi OPK) koos selle tütarettevõtjatega. OPK-le kuulub 38,4% OKO aktsiatest ja 55,6% aktsiatega esindatud häältest. OKO on kommertspank, mis tegutseb OP Grupi keskse finantseerimisasutusena. OKO-l on

tehinguelselt kolm tütarettevõtjat: (1) Okopankki Oyj, mis tegeleb jaepangandusega; (2) Opstock Oy, mis pakub vahendus-, varahaldus- ja investeerimisteenuseid; (3) OKO Venture Capital Oy, mis tegeleb omakapitali investeringutega. Tehingu järgselt omandab OPK OKO-lt Okopankki Oyj.

OKO-l ei ole Eestis tütarettevõtjaid, kuid on esindus Tallinnas.

Pohjola on Soomes registreeritud äriühing, Pohjola Grupi emaettevõtja ning noteeritud Helsingi börsil. Pohjola on Soome kindlustusselts, kelle põhitegevuseks on kahjukindlustus ja varahaldus. Pohjola pakub era- ja äriklientidele kindlustus-, investeerimis- ja hoiustamisteenuseid ning riskihaldusteenuseid. Alates 2005.aastast pakub Pohjola osana varahaldusteenustest ka elukindlustust.

Pohjola ei ole tegev pangandusturul, kuid teeb koostööd hoiupankadega ning omab 25% Soomes registreeritud Nooa Säästopankki aktsiatest.

Ettevõtja tegutseb Eestis oma 100% tütarettevõtja Seesam Rahvusvaheline Kindlustuse AS (edaspidi Seesam) kaudu pakkudes kahjukindlustust.

Õiguslik hinnang

Koondumise kontrolli kohaldamine

KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta ülemaailmsed käibed kokku ületavad 500 miljonit krooni ja vähemalt kahe koondumise osalise ülemaailmne käive ületab kummalgi 100 miljonit krooni ning ettevõtja või tema osa, kelle üle omandatakse valitsev mõju, äritegevus toimub Eestis.

OKO 2004.a ülemaailmne käive oli [...] krooni ja Pohjola 2004.a ülemaailmne käive oli [...] krooni. Pohjola majandustegevus toimub Eestis tema tütarettevõtja Seesam Rahvusvaheline Kindlustuse AS kaudu. Seega kuulub OKO ja Pohjola koondumine KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollimisele.

Kaubaturud

KonkS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate (edaspidi asendatavate) kaupade käibimise ala, mis hõlmab muu hulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

OKO-l puudub äritegevus Eestis, kuid tal on esindus Tallinnas, mis tegutseb aastast 1994. Esinduse ülesandeks on toetada ja abistada ühistupankasid, OKO-t ning nende kliente Balti turgu puudutavates küsimustes. Esindus ei võta Eestis vastu hoiuseid ega anna laenu.

Pohjola on tegev Eestis oma 100%-lise tütarettevõtja Seesam kaudu, kellest viimane pakub kahjukindlustus-, kahjukäsitus- ja riskide haldamise teenuseid. Kindlustustoodetest pakub Seesam kahjukindlustus-, finantseerimis- ja investeerimistooteid ning kogumispensionit. Kahjukindlustusteenuseid pakuvad Finantsinspektsiooni poolt 2004.aastal läbiviidud turuanalüüsi kohaselt järgmised äriühingud: If Eesti Kindlustus turuosaga 41,2%, ERGO Kindlustus 25,9%, Seesam

Kindlustus 14,1%, Salva Kindlustus 10,7, Inges Kindlustus 3,8% ja ülejäänud kokku 4,3%.

Kuna OKO-l puudub tehingueelne äritegevus Eestis, ei ole kaubaturu täpne piiritlemine käesoleva koondumise puhul vajalik.

Hinnang koondumisele

KonkS § 22 lg 2 kohaselt keelab Konkurentsiameti peadirektor või tema asetäitja koondumise, kui see võib tekitada või tugevdada turguvalitsevat seisundit, mis oluliselt kahjustab konkurentsi kaubaturul.

KonkS § 13 lg 1 järgi on turguvalitsev ettevõtja, kellele kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest või kelle positsioon võimaldab tal sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest.

Kuna Eestis puuduvad antud koondumise poolt mõjutatud kaubaturud, kus tegutseb vähemalt kaks koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat, ei tekita koondumine kaubaturgude horisontaalseid kattuvusi ega vertikaalseid seoseid majandus- ja kommunikatsiooniministri 06.11.2002.a määruse nr 3 § 7 lg 3 sätestatud viisil. Koondumise tulemusel ei muutu konkurentsiolukord ega kaubaturu struktuur. Koondumine ei tekita ega tugevda nimetatud kaubaturgudel turguvalitsevat seisundit. Seega ei esine käesoleva koondumise puhul KonkS § 22 lg 2 nimetatud asjaolusid, mis tingiksid koondumise keelamise.

Lähtudes eeltoodust ja juhindudes KonkS § 27 lg 1 p 1

Otsustan:

Anda luba OKO Osuuspankkien Keskuspankki Oyj ja Pohjola-Yhtymä Oyj koondumisele.

Käesolevale otsusele saab esitada kaebuse Tallinna Halduskohtusse 30 päeva jooksul haldusakti teatavakstegemisest arvates (Halduskohtumenetluse seadustik § 9 lg 1).

Peeter Tammistu